

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiného v právní věci žalobkyně: **Městská část Praha – Vinoř**, se sídlem Praha 9, Bohdanečská 97, zastoupená Mgr. Sandrou Podskalskou, advokátkou se sídlem Brno, Údolní 567/33, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2/2, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2025, č. j. 3 A 78/2024 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 8. 2024, č. j. MHMP 1412091/2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 19 ze dne 20. 6. 2023, č. j. P19 4864/2023-OV/P (dále též „*prvostupňové rozhodnutí*“), ve věci dodatečného povolení stavby. Žalobkyně dne 14. 10. 2024 napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji však shora uvedeným usnesením odmítl jako opožděnou.

[2] Městský soud uvedl, že podle § 306 zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona (nový stavební zákon) lze proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, podat žalobu do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno. Napadené

rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 19. 8. 2024. Poslední den lhůty pro podání žaloby proti němu tak připadl na 19. 9. 2024. Žalobkyně podala žalobu až 14. 10. 2024, městský soud ji proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), pro opožděnost.

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka nesouhlasí se závěry městského soudu, protože legislativní proces přijetí nového stavebního zákona byl matoucí a plný zásadních změn. Přestože bylo známo, že se chystá nová kodifikovaná úprava stavebního práva, připravovaná legislativa doznala v průběhu času množství zásadních změn. Nový stavební zákon byl před nabytím účinnosti opakovaně novelizován, což vedlo k nejistotě ohledně jeho finální podoby a prováděcích předpisů. V důsledku opakovaných legislativních změn došlo k oslabení právní jistoty a důvěry stěžovatelky v právní úpravu vycházející z tohoto zákona.

[5] Dále stěžovatelka namítá, že požadavek soudů na detailní orientaci v opakovaně měněné a matoucí právní úpravě je nepřiměřený a nespravedlivý. Nesouhlasí se závěrem městského soudu, že žalobu bylo nutno podat v měsíční lhůtě dle § 306 nového stavebního zákona. Dle stěžovatelky naopak v otázce výkladu a aplikace tohoto ustanovení panují zásadní nejasnosti. Znění § 306 nového stavebního zákona sice nebylo měněno, ale opakovaně byla měněna celá řada zásadních ustanovení nového stavebního zákona, což mělo vliv i na § 306 tohoto zákona. Zákonodárce původně počítal se zřízením samostatné soustavy stavebních úřadů, a jeho úmyslem bylo, aby se lhůta vztahovala k rozhodnutí „nových“ stavebních úřadů. K vytvoření samostatné soustavy stavebních úřadů ale následně nikdy nedošlo, § 306 však ve stavebním zákoně zůstal, aniž by bylo zřejmé, na jaká rozhodnutí stavebního úřadu se vztahuje.

[6] Podle názoru stěžovatelky ani správní soudy nemají jasno v aplikaci nové právní úpravy. Zatímco krajské soudy judikují, že není pochyb o tom, že je nutno tuto novou právní úpravu aplikovat i na rozhodnutí stavebního úřadu vydaná před 1. 7. 2024, v případě § 307 odst. 2 nového stavebního zákona správní soudy k aplikaci tohoto ustanovení přistupují odlišně. Krajský soud v Praze se opakovaně zabýval výkladem § 307 odst. 2 tohoto zákona, který omezuje přípustnost návrhů na zrušení opatření obecné povahy. Přestože krajský soud uvedl, že výklad přechodných ustanovení by nasvědčoval tomu, že § 307 odst. 2 nového stavebního zákona by se měl uplatnit ve všech soudních řízeních zahájených po 1. 7. 2024, dovodil, že je třeba zvolit takový výklad, který nebude s nepodáním námitek za účinnosti předchozí právní úpravy spojovat důsledek zásadního omezení práva na přístup k soudu. Stěžovatelka se domnívá, že je třeba zvolit obdobný výklad i v případě § 306 nového stavebního zákona, aby žaloby proti rozhodnutím stavebního úřadu vydaným podle předchozího stavebního zákona nezaložily zásadní omezení práva na přístup k soudu.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že se zcela ztotožňuje se závěry městského soudu, a navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal zákonnost napadeného usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., tj. v mezích kasační stížnosti a z důvodů v ní uvedených.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[11] Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je obecně upravena v § 72 odst. 1 s. ř. s., podle nějž *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.*

[12] Takovým zvláštním zákonem je také zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (nový stavební zákon). Právní úprava soudního přezkumu obsaženého v § 305 a násl. tohoto zákona nabyla účinnosti od 1. 7. 2024 (viz § 334a odst. 3 zákona). Podle § 306 tohoto zákona *žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno* (odst. 1). *Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě 2 měsíců poté, kdy mu bylo rozhodnutí oznámeno* (odst. 2).

[19] Nejvyšší správní soud upozorňuje, že jeho judikatura se již otázkou „zkrácení“ žalobních lhůt v souvislosti se změnou stavebních právních předpisů [zrušení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a jeho nahrazení novým stavebním zákonem] ve vztahu k rozhodnutím vydaným a doručeným po účinnosti nové úpravy zabývala (viz rozsudky ze dne 9. 4. 2025, č. j. 1 As 10/2025 - 34, ze dne 17. 4. 2025, č. j. 1 As 25/2025 - 30, a ze dne 22. 1. 2025, č. j. 10 As 241/2024 - 42; srov. též nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I ÚS 3241/24). Od jejich závěrů není důvod se v projednávané věci odchýlit.

[13] V nyní posuzované věci není sporu o tom, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí dne 6. 8. 2024 a žalobkyni bylo doručeno dne 19. 8. 2024.

[14] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že kasační argumentace stěžovatelky je z větší části mimoběžná s předmětem nyní posuzované věci. Stěžovatelka ve své argumentaci totiž zcela přehlíží, že **v její věci napadené rozhodnutí bylo jak vydáno, tak doručeno již za účinnosti nové právní úpravy, tedy již za účinnosti § 306 nového stavebního zákona**, tj. po 1. 7. 2024. Její polemika ohledně aplikace § 307 odst. 2 nového stavebního zákona a rozbor situace, ve které správní rozhodnutí bylo vydáno za účinnosti předchozí právní úpravy, je tak zcela lichá, neboť nyní posuzovaná situace je odlišná.

[15] Výše uvedená právní úprava ani nedává jinou možnost výkladu než tu, že v nyní posuzované situaci (ve které bylo žalobou napadené správní rozhodnutí vydáno a doručeno již za účinnosti nové právní úpravy) se plně uplatní § 306 nového stavebního zákona.

[16] Lze proto plně souhlasit se závěrem městského soudu, že v případě stěžovatelky, lhůta pro podání žaloby, která zásadně běží od doručení rozhodnutí žalobci (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), počala běžet za účinnosti nové právní úpravy. Za takové situace bezpochyby v souladu s odkazovaným § 306 nového stavebního zákona i s výše uvedenou judikaturou platí, že se aplikuje „zkrácená“ žalobní lhůta v délce jednoho měsíce. Napadené rozhodnutí správní orgán vydal dne 6. 8. 2024 a následně bylo žalobkyni doručeno dne 19. 8. 2024, poslední den lhůty pro podání žaloby připadl na čtvrtek 19. 9. 2024. Žalobu podanou až dne 14. 10. 2024 je proto vskutku nutno považovat za opožděnou.

[17] Na těchto závěrech nemění nic ani skutečnost, že ve výsledku nedošlo ke zřízení specializovaných stavebních úřadů, jak namítala stěžovatelka. Z ničeho nevyplývá, že by se § 306 nového stavebního zákona měl stát v důsledku toho obsoletní. Jinak řečeno, stěžovatelkou odkazované změny a novely nového stavebního zákona nijak nesouvisí se zkrácením lhůty pro podání žaloby.

[18] Za použití argumentu *a minori ad maius* lze odkázat též na závěry rozsudku kasačního soudu ze dne 22. 1. 2025, č. j. 10 As 241/2024 - 42, kde soud posuzoval situaci, ve které rozhodnutí správního orgánu sice bylo vydáno před účinností § 306 nového stavebního zákona, ale toto rozhodnutí bylo doručeno až za její účinnosti, tj. po 1. 7. 2024. I zde dospěl k jednoznačnému závěru, že se plně uplatní § 306 odst. 1 nového stavebního zákona. Pro úplnost pak Nejvyšší správní soud uvádí, že jiný závěr nelze dovodit ani z nálezu Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 3241/24. Ten se totiž týká situace, ve které napadené správní rozhodnutí bylo jak vydáno, tak i doručeno ještě před účinností uvedeného ustanovení nového stavebního zákona, tedy situace zcela odlišné od nyní souzené věci. Naopak, v odkazované věci Ústavní soud nepřistoupil ke zrušení § 306 stavebního zákona (viz odst. 46 a násl. odůvodnění nálezu), a v odst. 35 uvedl, že soudní řízení zahájená za účinnosti nové právní úpravy se budou touto novou úpravou řídit, což jen podporuje výše uvedený názor kasačního soudu.

[19] Nejvyšší správní soud závěrem připouští, že proces rekodifikace stavebního práva byl komplikovaný, avšak podstatné je, že nový stavební zákon byl ve Sbírce zákonů publikován již dne 29. 7. 2021, včetně zvláštního pravidla o zkrácení lhůty k podání správní žaloby v § 306 a přechodného ustanovení v § 331. Účinnost této části byla následně odložena až na 1. 7. 2024 zákonem č. 152/2023 Sb. (část I, bod 419), který nabyl účinnosti 1. 7. 2023. Shodně s městským soudem tak Nejvyšší správní soud konstatuje, že přinejmenším od posledně uvedeného data nemohla být stěžovatelka (respektive její zástupkyně) na pochybách, co bude obsahem nové právní úpravy (včetně změny žalobní lhůty) a od jakého okamžiku bude účinná. Dále je nutné zdůraznit, že stěžovatelka byla právním profesionálem zastoupena již při podání žaloby k městskému soudu, nedošlo tedy k tomu, že by (jakožto právní laik) vlastním pochybením promeškala lhůtu, v níž mohla podat žalobu. Nicméně, ani pokud by stěžovatelka v řízení před městským soudem zastoupena nebyla, bylo její povinností dodržovat zákonné lhůty. V souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* totiž platí, že každý je povinen hledět si svých práv, tedy i domáhat se soudní ochrany v zákonné lhůtě (shodně viz rozsudek tohoto soudu ze dne 20. 3. 2025, č. j. 3 As 250/2024 - 21). V opačném případě mu jde jeho nevědomost ohledně aktuálně účinné úpravy k tíži. Ani této kasační námitce tak kasační soud nepřisvědčil.

[20] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný sice měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

pokračování

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu